

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKS) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) nakon okončanja njihovih mandata 2015., odnosno 2017. godine.

IZJAVA

PREDSJEDNIK

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Hag, 11. juli 2020.

Sudija Carmel Agius, predsjednik

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Obraćanje povodom 25. komemoracije genocida u Srebrenici, 11. juli 2020.

Ekselencije, poštovane žrtve i preživjeli, Majke Srebrenice i druge asocijacije žrtava, priatelji,

Velika mi je čast da vam se pridružim danas i od svega srca bih želio da mogu biti tamo lično i odati poštu pored grobova u Potočarima, kao što sam to činio u prošlosti. Štaviše, rastužuje me što smo spriječeni da se okupimo i tugujuemo zajedno, kao što bismo trebali. Međutim, molim vas da vjerujete da sam, danas od svih dana, tamo sa vama duhom.

Dozvolite mi da započnem dijeleći sa vama to da je jedno od najtežih poglavlja u mojoj karijeri bilo u svojstvu predsjedavajućeg sudije u predmetu protiv Vujadina Popovića i drugih pred MKSJ-om, predmetu koji se bavio užasnim zločinima počinjenim prije tačno 25 godina u Srebrenici.

Tokom tog suđenja, saslušao sam svaki detalj o tim nečuvenim događajima. Slušao sam priče preživjelih, čija me hrabrost i snaga još uvijek zadržuju. Gledao sam video snimke bespomoćnih, nenaoružanih civila bosanskih Muslimana koji su bili pogubljeni po kratkom postupku. Video sam fotografije gomila leševa izvan skladišta u Kravici. Ne mogu nikada zaboraviti izraze na licima onih koji su znali da će umrijeti. Pored toga, posjetio sam mjesta ubijanja, na kojima su se ponegdje, na podu i na zidovima, još uvijek mogli vidjeti krv i ostaci tkiva žrtava. Takođe sam obišao masovne grobnice i lično se uvjeroio u napore koje su činile ubice kako bi prikrale svoje neoprostive radnje.

Sada shvatam koliko duboko je ovaj predmet uticao na mene, te da će trauma ovih sjećanja ostati sa mnom cijelog života. A ipak, ono što smo ja i druge sudije iskusili predstavljalo je jedva sjenu neizdrživog bola i gubitka koje su žrtve i njihove porodice pretrpjele, i koje nastavljaju da trpe.

Teško je povjerovati da je prošlo četvrt stoljeća od genocida, ali mogu zamisliti da se žrtvama to čini kao vječnost bez njihovih voljenih. Za vas, ovo je bilo 25 dugih godina patnje, kao i iscrpljujućeg traganja za pravdom. Možda danas, za vas, nije više ili manje mučan dan od bilo kog drugog. Za nas ostale, međutim, ova značajna komemoracija će, nadam se, poslužiti kao prilika da se smisleno osvrnemo na napredak postignut od 1995. i na ono što ostaje da se učini.

Nažalost, još mnogo posla je pred nama. Iako su MKSJ i Mehaničam donijeli pravdu u međunarodnim razmjerama, hiljadama navodnih izvršilaca tek treba da sude domaći sudovi. Pored toga, žrtve i dalje muče oni koji pokušavaju negirati njihova proživljena iskustva te, time, samo njihovo postojanje. Revizionisti nastoje pokopati istinu s istom nemilosrdnošću s kojom je skoro 8.000 muškaraca i dječaka hladnokrvno sasjećeno i bačeno u plitke jame.

Uprkos tome, uvjeren sam da ćemo vidjeti bolje dane. Dvadeset pet godina nije samo značajan vremenski period; on predstavlja sazrijevanje cijele generacije, te tako i mogućnost promjene. Vaša djeca, glasovi sadašnjosti i budućnosti, imaju sposobnost i riješenost da stvore drugačiju stvarnost, ako se za to opredijele. Uvjeren sam da će se oni zalagati za istinu i pravdu u počast žrtvama koje danas komemoriramo. Ali oni će takođe morati da ostave postrani mržnju, kako bi ostvarili trajnu transformaciju. Uz podršku međunarodne zajednice i istomišljenika svih uzrasta i nacionalnosti, uvjeren sam da će oni na kraju uspjeti.

Iskreno vam zahvaljujem na pažnji.

*****